

Kaleidoskop den 1maji 1834.

81 A Br.

National Library
of Sweden

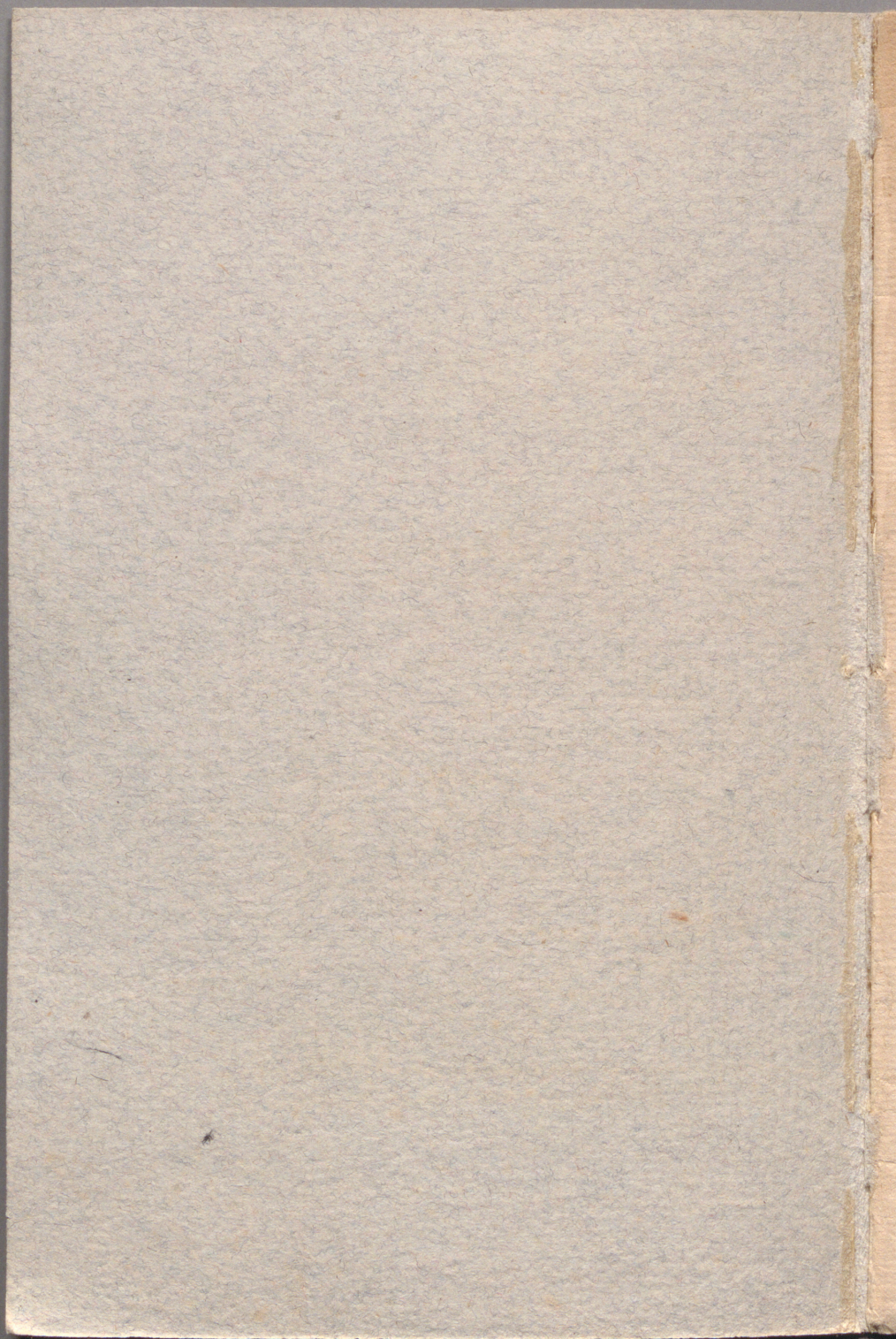
KALEIDOSKOP

Vite Sv.

(Pa)

1834

Lina Höpning
1834

B. A

Virt. So.

(R. 1.)
o
1834

KALEIDOSKOP

Den 1 Maji 1834.

LINKÖPING, 1834; AXEL PETRE.

8024001533

ON 1 1881

PLAZOIA, 1881, AZUL PIAZ

Waleidoskop.

*Långt ifrån den lysande Maj-festen uppå
Kongl. Djurgården i Stockholm, hwarest vis-
serligen allt förefinnes, som kan tillfreds-
ställa sinnligheten och fäfsangan, men den
sanna glädjen saknas, sjunger jag:*

Maj välkommen igen,
efterlängtade vän,
till vår tröst och vår glädje i dag.
Nu är bågarn i gång,
dansar, lekar och sång
helsa dig uti festliga lag.

Bore flytt har för dig,
all ting fröjdar nu sig,
quäder; fogeln, hur liten den är,
hoppas glad på sin quist,
har glömt vinter och brist
och sitt sångoffer Maj åt dig bär.

Fogeln sjunger, fisken spritter,
skön på tufvan sippan sitter,
bäcken sorlar. O! hvad fröjd
i den herrliga naturen,
ibland menniskor och djuren,
ifrån stoft till himlars höjd.

Uppå västans lätta vingar
Maj i dag sig till oss svingar,
Bore flytt och Solen ler.
Himlabloss! men hvilken målar
huru skönt du allt bestrålar,
allting lif och värma ger.

"Nu gäldstun är för trång:
bygg då en ny, förutan like,
men ackurat så bred och lång
som hela Sverges rike." —

*De trafikerande, som förr druckit merg
i benen vid Eds marknad, vanligen hällen
den 1 Maji, sakna åtminstone i år fördelen
häraf, emedan marknaden blifvit indragen.
Detta hindrar dock icke Westerviks handt-
verkare att tömma sitt glas hemma och pro-
ponera:*

Skål för den, som kan uträtta
godt och andras bördor lätta,

sanningsenligt talan för,
och ej ifrån pligten viker,
eller som despoten skriker:
varen nöjda hur jag gör!

Natten emellan den sista Mars och den 1 April drömde jag, att Gamleby-viken vid Westervik var liksom uppfylld af Svenska dukater och silfver-riksdalrar, de där stimmade och glänste i vattenytan vid den herrliga Solens sken, såsom guld- och silfviskar. Vid stränderna ända upp till Gamleby-köping och det täcka Nygård drogs not, likasom efter braxen, och hela oxlass uppkördes af den ovanliga penningefångsten. De vise och snusförståndige uti Köpingen voro församlade uppå värdshuset, hvarest vådeligen ordades om en Bank-inrättning, Banko- och Diskontlagar, samt allt hvad till ett välbestäldt penningeväsande månde höra. Man ansåg sig i så fatta omständigheter, böra hufvudstupa affärda en deputation anförd af Byordningsmannen, till Riksdagen med tjenliga medel af den rika fångsten för att genomdrifva realisations-förslaget. Deputationen emottogs och undfågnades uppå det läckraste i Stock-

holm. Bankofullmäktige beslöto, i följd af detta för Banken så högst indrägtiga fiskafänge, att, till dissipation för Deputationen, anställa en autodafé å allt befintligt pappersmynt, af hvilken brasa os och hufvudvärk i alla landsändar förspordes. Utur den gräsliga pappersröken ropade en röst: Sic transit gloria mundi! och i det samma vaknade jag. —

Benäget meddeladt af en ungdomsvän.

Farväl.

Farväl!

Hon är då inne,
den afskedsstund, hvars minne
har stämt min lutas dystra ton.
I fridens ljusa region
ett echo från mitt hjerta ljuder,
när tårbeblänst mitt öga bjuder
dig ljufva oskuldsbyggd
Farväl!

Till Dig

min tanke ilar,
när ögat fångsladt hvilat
på stjernors silfverklädda tropp.

När ljusets eldsklot flammar opp
och foglars chor, med ny förtjusning,
besjunger vestans milda susning,
då flyger tanken ljuft
till Dig.

På Dig
jag alltid tänker
när stormens blixtsken blänker
i böljors skum kring klippfull strand.
När molnen flygta, hoppets land,
i östern purpradt, se'n upptäckes.
O! hvilken fröjd i minnet väckes
ej då af tanken ljuft
på Dig!

Farväl
O! Hem för friden.
Tag med dig uti striden
min sorgsna ande hoppets tröst,
då än en gång din lutas röst
vill stum din afskedssuck förklara,
när smärtans återklang hörs svara:
O! ljufva oskuldabygd
Farväl!

*Då flere städer varit uti bryderi för
att erhålla representanter till det nu på-*

gående Riksmötet, måste Westervik i anseende till medborgerliga förtjenster högt uppskattas, då vid riksdagsmannavalet derstädes, icke mindre än 5 ä 6 medborgare, med föga skillnad i riksdalertal, hugnades af borgerskapets delade förtroende. Samhället har äfven haft den lyckan att i den, på valbanan segrande, erhålla en representant, som nedstigit ifrån fabriks- till handelsintresset, och som således, med sin förvärfvade erfarenhet, bör kunna omfatta borgerskapets gemensamma angelägenheter.

Intill dess att någon minnestod åt den medborgerliga förtjensten kommer att pryda Westerviks vackra stortorg, skulle väl ingen missunna torgsbrunnen, såsom ovedersägeligen allmänt nyttig, en prydligare öfverbyggnad; hvilken tanke åtminstone icke skall ogillas af de skönheter, som vid vattenhemtningen squallra bort tiden och der uppgöra sina hemliga affaires d'amour.

Hamtschadaliskt Sång.

Min måka nu jag har förlorat;
 Jag är med henne hela lifvets tröst.

Jag, tryckt af sorg och smärta ned,
vill in i djupa skogar fly,
och barken slita ifrån träden;
Den skall min enda föda bli.
De tidigaste morgontimmar
Jag lemna skall min hårda bädd,
och anden A-angitsch *) förjaga,
att hon sin flykt till hafvet tar.
Jag rundt omkring med mina blickar
åt alla luftsträck forska vill,
om aldrig jag skall återfinna
min ömma kärleks föremål.

Vid tacksägelsens uppläsande i en kyrka för Cholerans uteblifvande kunde Orgelverket icke heller innehålla sina fröjdtoner, utan föll predikanten i talet som häröfver skrek och åbakade sig erbarmligen på predikstolen. En gammal käring, som var i kyrkan, tog illa vid sig och sade temligen högt: Herre Gud! har Prosten inte fölt Koa, (:förmodligen Choleran:) eller männ Hin Håle frestar honom? —

*) Ett slags and, som Kamtschadalen anser för en läckerhet.

Westervik är onekligt en ibland rikets vackraste småstäder och, hvad propreten beträffar, bland de första. Under det sedanaste halfva decenniet hafva hus, tak och gator blifvit märkligt omhyfsade och de gamla torstaken på det nogaste erhållit afsked. Stadens stränder äro likvisst dess förnämsta prydnad, hvarföre man önskar, att ruinerna af magaziner och husaskar, ehuru vittnen till stadens fordna välstånd, nedrefvos, eller att deras ännu förmögne egare behagade anständigt, om ej pryddigt, underhålla desamma. Stadens nya kyrkogård skall i en framtid säkert blifva den angenämaste promenadplats, så vida man ej försummar och missvårdar trädplantering derstädes. A propos om promenader! landsvägen är ju för alla? Alléen från tullporten upp till höga bäcken sköflas, och trädplanteringen vid repslagarebanan kan anses för ett misslyckadt försök. Den vackra promenadvägen öfver slottshvarfvet och de så kallade spångerna torde, i anseende till flere bristfälligheter, äfven förtjena vederbörandes uppmärksamhet. I en badarmästares hand skall först det nya badhuset komma att svara mot sitt ändamål och denne dervid finna sin utkomst. En gymnastik-inrätt-

ning, som icke behöfde vara kostsam, saknas här aldeles, samt börs och stadshus. — I grannstaden Wimmerby finnes ju ett trädslott uppfördt, hvilket, ladugårdshusen o-beräknade, kunde begagnas till rikssal och sessionsrum för den fyrdelade representationen. Går realisationen igenom, hvarigenom välmågan vill Gud! blifver allmän, hoppas jag, att vederbörande nogare betraktar saken — Vi hafva en skicklig byggmästare och, så vida skogen på stadsmarken igenom non chalance icke nedrutnat, så äro ju de störste betänkligheterna härvid häfne. Till restauratörer och stadsmäklare finnas skicklige sujetter inom samhället. —

Sammanställning af ett boktryckeri, Götha Kanal samt andlig och verldslig despotism.

Vid mitt ombestyr med actieteckning till ett boktryckeri bolag uti Westervik, yttrade i anledning häraf en Prestman, att sedan han förlorat uppå actieteckning för Götha Kanal samt i botten kände boktryckeri produktens i lispundtal ringa värde, så vilde han icke häruppå ingå. En annan hederzman påstod, då han med synbar glädje tecknade sitt namn, att det var boktryckeri-

konsten (:1440:) som lossade de första länkarne af andlig och verldslig despotism.

Utdrag af ett bref till en nykterhetsvän i Wimmerby. —

Skulle en sådan inrättning här komma i fråga, borde stadens Apothekare erhålla rättighet att försälja både bäska och klara, uppå stadens alla krogskyltar anbringas 3 kronor af lika skäl, som att unionsvapnet blänker på källarskyltarne i Hufvudstaden, samt för dem, som under stamp, tramp och stretande i den ovissa tiden förvärfvat röda näsor i blott fölt, begravningshjelp utgå af stadsmedeln. Beklagligen förspörjes ifrån riksdagen en ovanlig njugghet i statsanslagen. Något gammaldags, godt och rensmakande sädesfinkel kan icke erhållas för penningar, och uppå det destillerade super man sig utfattig och vattusoten. Modellerna på bränvinsglasen äro mycket varierande, och i ovisshet om bränvinspannornas öde vid riksdagen, kan för närvarande icke något pris noteras. Jag skulle för längesedan skrifrit i Aftonbladet om nödvändigheten af krönta bleck-

jumfrurs antagande i Sverge öfver allt på krogarne, men i afvaktan på den nya måttmål- och vigt-regleringen, äfven som för att icke stöta mig med vederbörande, måste det bero vid det gamla. Några slagsmål af betydighet hafva på längre tid icke passerat, så vida jag ej skulle nämna källarkyparnes hårluggande med hvarandra. Deremot kunna vi fröjda oss öfver vegetationen i vår ort, enär icke mindre än 27 oäkta trädstammar finnes för det närvarande vara inympade. Med all reputation och kärlig hälsning förblifver etc. etc. —

Hvem vet icke att Vira- och Killeborden nära på i grund förstör allt påräknadt dansnöje. Finner man icke, beklagligen alltför ofta, till och med mången nygift man försaka den hänryckande valsen med sin unga hustru, för att vid spelbordet sällskapa med harlekiner och blarar? Hvad säga damerna i anledning häraf, om det i Paris nyligen antagne modet att emot appointement engagera dansörer, för hvilkas klädsel och uppförande baltillställarn ansvarar, äfven här infördes?

Till Fräken C. S.

"Flicka! se din bild i Seimens spegel,
Se den uti Elbens och i Rheins,
Hur det skönas frihet och dess regel
I ditt anlet komma öfverens. —
Var ej stolt, men prisa himlen, Flicka!
Som ditt adelsbref på pannan skref.
Som det skönas Engel må du blicka
Som det godas Engel *tänk och lef!*"

Ibland de affärer, som nyligen i Westervik blifvit afslutade, förtjenar att omnämnas en, ehuru ännu icke legaliter afgjord bytesafhandling om:

Wäderquarnen och Hästen.

Wäderquarnen.

Den enda i sitt slag, som utan vingar går,
men dock med vingar till, i bästa medvind
står. —

Hästen.

Den enda i sitt slag, som flyger utan vingar,
och som med betselkraft ej sjelfva jätten tvin-
gar. —

Skämt och alfvar.

För det i Westervik blifvande boktryckeriets vänner är det för mig angenämt att med någon säkerhet kunna underrätta om hitförväntandet af en man, som erhållit ryktbarhet, icke allenast för sin, genom arf uti en annan verldsdel tillfallne stora förmögenhet, utan äfven för utgifvandet af en tidning.

Charade.

Mitt första är bra, mitt andra är hus,
Mitt hela är Brahus. —

Estertal i stället för Företal.

Uti mitt Kaleidoskop skulle visserligen mycket mera blifvit upptagit, om jag icke befarade, att mina Prenumeranter redan äro förnöjda. En och hvar finner nogsamnt att hela planen är en finance-spekulation, eller, som en viss man yttrade, ett höfligt tiggeri. Författarn har dessutom olyckligtvis för sin skrifklåda, om man så behagar, erhållit en blesur i högra handen, så att

för det närvarande, äfven med bästa vilja,
han icke kan föra pennan. Skulle återigen
Kaleidoskopet ha den lyckan att vinna det
ringaste bifall, vill författaren vid mid-
sommarstiden hålla sina Prenumeranter ska-
deslösa för hvad som nu i arktal fattas.—

—

—

—

—

